

روان‌معامل و معاشرت با دیگران از منظر قرآن

سیدظل حسنین زیدی

میراث فردی نگان Miras Farhikhtegan Publications

ناظر فنی: مؤسسه فرهنگی سری نی پزوهش فیاض Novin Pazhuhesh Fayyaz Art and Cultural Institute

چاپ اول / آذر ۱۳۸۸ / شمارگان: ۵۰۰ نسخه / قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۲-۵۳-۵

ISBN: 978-622-7012-53-5

۹۱۲ ۸۵ ۱۹۹ ۸۵
WWW.FARHIKHTEGAN.COM

مؤسسه فرهنگی میراث فردی نگان

۹۱۲ ۸۵ ۱۹۹ ۸۵
WWW.MIRASFAHRIKHTEGAN.COM

- سرشناسه : حسنین زیدی، سیدظل، ۱۹۷۶ - م.
- عنوان و نام پدیدآور : روش تعامل و معاشرت با دیگران از منظر قرآن/ سیدظل حسنین زیدی؛ ناظر فنی: مؤسسه فرهنگی هنری نوین پژوهش فیاض.
- مشخصات نشر : تهران: میراث فرهیختگان، ۱۳۹۸.
- مخفصت : ۲۶۹ ص.؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
- نازهری : شابک 978-622-701353-5
- وضعیت : فهرست‌نویسی
- موضوع : آداب معاشرت اسلامی -- جنبه‌های قرآنی
- موضوع : Islamic etiquette -- Qur'anic teaching
- موضوع : آداب معاشرت اسلامی
- موضوع : Islamic etiquette
- موضوع : اخلاق اسلامی -- جنبه‌های قرآنی
- موضوع : Islamic ethics -- Qur'anic teaching
- موضوع : اخلاق اسلامی
- موضوع : Islamic ethics
- شناسه افزوده : مؤسسه فرهنگی هنری نوین پژوهش فیاض
- شناسه افزوده : Novin Pazhuhesh Fayyaz Art and Cultural Institute
- رده‌بندی کنگره : BP۱۰۴
- رده‌بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۹
- شماره : ۵۹۷۹۳۹۸
- کتابشناسی ملی

فهرست مطالب

در آمد	۱۳
باب اول: تعامل با خداوند متعال	۱۵
در هنگام نعمت	۱۵
شکر در قرآن	۱۷
فوائد و ثمرات شکر در قرآن	۲۲
پاداش	۲۳
۲. مانع عذاب	۲۳
۳. شکر سبب فراموشی نعمت	۲۴
۴. رضایت خدا	۲۹
در هنگام بلاها و مصایب	۳۸
ارزش صبر	۴۳
استعانت از صبر	۴۴
رابطه صبر با ارزشهای اقتصادی	۴۶
اقسام صبر	۴۹
الف) صبر در مصیبت	۴۹

- ۴۹..... (ب) صبر بر طاعت
- ۵۰..... (ج) صبر در معصیت
- ۵۲..... سفارش قرآن در زمینه صبر
- ۵۴..... صبر بر مصیبت
- ۵۵..... صبر - برابر تبلیغات دشمن
- ۵۷..... صبر در اجراء تعلیم دین
- ۵۹..... صبر در طلب علم
- ۶۰..... صبر در برابر مشکلات اقتصادی و امنیتی:
- ۶۱..... آثار صبر
- ۶۱..... اجر اخروی
- ۶۲..... امامت نتیجه صبر
- ۶۴..... امداد غیبی
- ۶۵..... دست یابی به مقام محسنین
- ۶۵..... در هنگام گناه
- ۶۶..... در هنگام مواجهه با گناه
- ۶۸..... زمینه های گناه

۱. جهل ۶۸
۲. غفلت ۷۰
۳. خواهشات نفسانی ۷۲
۴. هوا و هوس ۷۳
- درمان گناه ۷۴
۱. فکر را نداشته ۷۵
۲. تمرین و انجام امور ضد آن ۷۸
۳. دوری از عوامل و زمینه های تحریک گناه ۷۹
۴. نحوه تعامل با خداوند از عصیان و گناه ۸۱
- حقیقت توبه ۸۳
- پشیمانی از گناه، نوعی از ارتقا رسانی ۸۵
- انابه در قرآن ۸۶
- آثار استغفار ۸۷
- شرایط توبه ۸۹
- باب دوم: تعامل با اقرباء و نزدیکان ۹۳
- الف: برخورد با والدین ۹۳

- جایگاه والدین در اسلام ۹۳
- برخورد نیک و احسان به والدین ۹۸
- چگونگی رفتار با والدین ۹۹
- برخورد پسندیده ۱۰۰
- مقام پدر ۱۰۴
- جایگاه احترام به پدر ۱۰۴
- احترام به سیر پدر از منظر قرآن ۱۰۶
- مقام مادر ۱۱۲
- مقام مادر در آموزه های اسلام ۱۱۲
- مادر مظهر زیبا ترین عواطف بشری ۱۲۴
- ب: برخورد با همسر ۱۲۶
- برخورد نیکو با زن ۱۲۶
- محبت و مهربانی مکمل آرامش همسر ۱۲۷
- برخورد مرد با زن ناشزه ۱۳۴
- تساوی حقوق زن و مرد ۱۴۲
- ج: برخورد با همه ی خویشاوندان ۱۴۵

۱۵۲..... اهمیت صله رحم در اسلام

۱۵۷..... مراتب خویشاوندی

۱۵۹..... موارد صله رحم

۱۶۷..... اجر برخورد نیک به خاله

۱۷۱..... ب. سوم: برخورد با هم نوعان

۱۷۱..... جایگاه مؤمن و کافر در جامعه اسلامی

۱۷۴..... رفتار ما را با دیگران

۱۷۶..... صفات انسان رقرآن

۱۷۹..... مساعدت به دیگران

۱۸۲..... الف: برخورد با مؤمنان

۱۸۳..... عفو و گذشت از دیدگاه اسلام

۱۹۰..... عفو مایه عزت

۱۹۲..... آثار عفو و گذشت

۱۹۸..... ب: برخورد با مسلمان

۱۹۹..... قرض دادن به مسلمان

۲۰۵..... روش برخورد:

- جایگاه تعامل در اسلام ۲۰۸
- برخورد حسن در برابر برخورد سنی ۲۰۹
- برخورد قرآن با جاهل و جاهل ۲۲۱
- الف: مبارزه با جاهل ۲۲۲
- ب: تبری از جاهل و جاهل ۲۲۳
- ج: تبری از جاهل در سیره پیامبران ۲۲۴
- برخورد مهر آمیز با نادان ها ۲۲۵
- باب چهارم: برخورد با هم نوا ۲۲۷
۱. دیدگاه قرآن کریم در مورد برخورد با غیر مسلمانان ۲۲۹
- الف: یهودی ۲۳۱
- ب: نصاری ۲۳۴
- دستور قرآن کریم در باره یهود و نصاری ۲۳۵
- نفی نژاد پرستی ۲۳۵
- جدال احسن ۲۳۶
۲. برخورد با غیر مسلمانان از منظر روایات ۲۳۹
- الف: برخورد منصفانه با اهل کتاب ۲۴۱

- ۲۴۱..... اجتناب از اتهام اهل کتاب
 ۲۴۲..... اجتناب از تجاوز به حریم اهل کتاب
 ۲۴۲..... رعایت حقوق اهل ذمه
 ۲۴۲..... دفاع از اهل ذمه
 ۲۴۳..... ب: نهی از دلبستگی به اهل کتاب
 ۲۴۵..... علل نهی از دوستی با اهل کتاب
 ۲۴۵..... بازگشت از انحراف
 ۲۴۵..... مصونیت از کینه آنان نسبت به مؤمنان
 ۲۴۶..... سلامت از اعتداد اسرافیه آنان
 ۲۴۶..... رهایی از توطئه آنان
 ۲۴۷..... ج: برخورد محتاطانه با اهل کتاب
 ۲۴۷..... نهی از آغاز سلام به اهل کتاب
 ۲۴۸..... پرهیز از مشارکت در مراسم اهل ذمه
 ۲۴۸..... کینه توزی یهود و نرمش نصاری
 ۲۵۱..... بت پرستان
 ۲۵۱..... باز داشتن از خوردن غذای بت پرستان

نهی از قبول کردن هدایای مشرکان ۲۵۲

سر آمد ۲۵۳

منابع و مآخذ ۲۵۷

www.ketab.ir

در آمد

اسلام دین فطرت است. خداوند در فطرت انسان این صفت را به ودیعت نهاده که به فطرت خود عمل کند. و فطرت انسان مقتضی این است که خوبیها را درک کند و انجام دادن آنها قدم بردارد. چنانچه خداوند در قرآن می فرماید: ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيُّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾^۱ در این آیه به حضرت ابراهیم دستور داده است که از همه چیز اعراض کند و فقط بسوی خدا توجه کند، این همان فطرت است که همه انسانها را بر آن خلق فرموده است. پس معلوم می شود که فطرت انسان در اصل خدا جو است و می خواهد خدا را بشناسد؛ لذا یکی از زمینه های شناخت خدا، شناسی خود نفس انسان است.

چنانچه رسول اکرم می فرماید: «مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ»^۲ هر کس خود را بشناسد خدای خود را خواهد شناخت.

^۱سوره روم، ۳۰.

^۲احسائی، ابن ابی جمهور، محمد بن علی، عوالی اللئالی العزیزیه، ج ۴، ص: ۱۰۲.

بنا بر این در فطرت و سرشت انسان این حس موجود است که خوبیه‌ها را می‌پسندد و می‌خواهد خود را به این صفات عالیه متصف کند همین‌طور می‌خواهد از صفات بد و رذایل انسانی دوری کند و مراحل کمال انسانی را طی کند. سعی ما در این نوشتار این است که در باره صفات عالیه و کمالیه انسان مطالبی را رایج دهیم که این مطالب در فطرت انسان یک عامل اساسی است و بین متضای فطرت او هم هست.

الحمد لله رب العالمين

سيدظل حسين زیدی

۱۴۴۱/۲/۱۰